



ՄՈՒՐԲ ԶԱԿՈՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԻՍ ՄԱՅՐ ԵՎ ԿԵՂԵՅԻ

ԱՌՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱԷՆ ԵՏԲ ԱՌԱՋԻՆ ԿԻՐԱԿԻ 19 ՅՈՒՆԻՍԻՐ 2025

Կիրակնօրեայ Ընթերցումներ	Էջ 1
Ծանուցումներ	Էջ 2
Անդրադարձներ եւ Խորհրդածութիւններ	Էջ 3
Ողորմութեան Կանչ Մը (Շար. 30)	Էջ 4

ԵՍԱՅԻ ՄԱՐԳԱՐԷԻ ԳԻՐՔԷՆ (54.1-14)

Ուրախացի՛ր, Երուսաղէ՛մ, դուն՝ ամուլդ, որ չէիր ծնաներ. ցնծութեամբ երգէ եւ աղաղակէ, դուն որ չէիր երկներ, որովհետեւ դուն, ամլութեան պատճառով լքուածդ աւելի շատ գաւակ պիտի ունենաս քան ամուսին ունեցողը, - կ'ըսէ Տէրը: Ընդարձակէ՛ վրանիդ տարածութիւնը, ընդլայնէ՛ պատերը, տեղ մի՛ խնայեր. չուանները երկարէ, ցիցերը ամրացուր, որովհետեւ ամէն ուղղութեամբ պիտի տարածուիս շուտով, քու սերունդդ ազգերու պիտի տիրէ եւ անոնց լքած քաղաքները պիտի շինէ ու լեցնէ: Մի՛ վախնար, այլեւս ամօթով պիտի չմնաս. մի՛ ամչնար պիտի չնախատուիս. ամլութեանդ յաւիտենական ամօթը պիտի չմոռնաս, այրիութեանդ նախատինքը բնաւ պիտի չլիշես, որովհետեւ Ստեղծիչդ քեզի ամուսին պիտի ըլլայ. Ան՝ որուն անունն է՝ ԵՐԿՆԱՅԻՆ ԶՕՐՔԵՐՈՒ ՏԵՐ, Իսրայէլի սուրբ Աստուածը՝ որ պիտի փրկէ քեզ եւ ամբողջ աշխարհին ալ Աստուածը պիտի կոչուի: Լքուած եւ վշտահար կին մը չէի՞ր, կամ մերժուած նորահարս մը չէի՞ր, երբ Տէրը քեզ կանչեց: Արդ, Աստուած կ'ըսէ. «Թէպէտ կարճ ժամանակ մը քեզ լքեցի, բայց ողորմութեամբ եւ սիրով քեզ պիտի ընդունիմ: Բարկութեան պահուն կարճ ատեն մը երես դարձուցի քեզմէ, բայց յաւիտենական սիրովս պիտի զթամ քեզի, - կ'ըսէ Տէրը, փրկիչդ: «Ինչպէս ժամանակին ջրհեղեղէն ետք Նոյին երգում ըրի՝ այլեւս բնաւ երկիրը չպատժել ջրհեղեղով, նոյնպէս

ալ հիմա կ'երգնում որ բարկութեամբս պիտի չպատժեմ քեզ: Լեռները կրնան կորսուիլ եւ բլուրները չքանալ, բայց ողորմութիւնս անպակաս պիտի ըլլայ քու վրայէդ, խաղաղութեան ուխտս անասան պիտի մնայ, - կ'ըսէ ողորմած Տէրը: Ո՛վ Երուսաղէմ, փոթորիկէն զարնուած անմխիթար տառապեալ, հաշտութիւն պիտի ընեմ հետդ, որպէսզի մխիթարուիս. ահա ես քու հիմերդ շափիւղայ քարերով պիտի դնեմ, պատերդ՝ կարկեհան քարերով, աշտարակներդ կարմիր յակինթներով պիտի կանգնեմ, դռներդ՝ բիւրեղէ, եւ շուրջդ պարիսպ պիտի քաշեմ ընտիր եւ թանկագին քարերով: Բոլոր որդիներդ Աստուծմէ ուսած պիտի ըլլան, գաւակներդ մնայուն խաղաղութիւն պիտի վայելեն, եւ դուն արդարութեան մէջ պիտի հաստատուիս»:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ՏԻՄՈԹԷՈՍԻ ԳՐԱԾ ՆԱՄԱԿԷՆ (1.1-11)

Ես՝ Պօղոս, որ Քրիստոս Յիսուսի առաքեալն եմ մեր փրկիչ Աստուծոյ եւ մեր յոյսը եղող Քրիստոս Յիսուսի հրամանով, քեզի կը գրեմ, հաւատքի հարազատ որդիս, Տիմոթէոս: Թող Հայրն Աստուած եւ մեր Տէրը Քրիստոս Յիսուս շնորհք, ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն պարգեւեն քեզի:

Երբ Մակեդոնիա կ'երթայի, խնդրեցի որ Եփեսոս մնաս եւ խօսիս քանի մը հոգիներու, որպէսզի դադրին սխալ վարդապետութիւններ ուսուցանելէ եւ չզբաղին սկիզբ ու վերջ չունեցող առասպելներով եւ ազգահամարներով, որոնք վէճերու դուռ կը բանան, փոխանակ օգնելու մարդոց հաւատքին ամրապնդման

եւ Աստուծոյ փրկութեան ծրագրին իրականացման: Գերագոյն պատուիրանը սէրն է. անարատ սրտէ, մաքուր խղճմտանքէ եւ անկեղծ հաւատքէն բղխած սէրը: Շատեր այս պատուէրը մոռցած, դատարկ վիճաբանութեանց մէջ մտնելով մեզի Օրէնք սորվեցնելու ելեր են, մինչդեռ ո՛չ իրենց խօսածը գիտեն, ոչ ալ Աստուծոյ Օրէնքը որուն մասին այնքան վստահութեամբ կը ճառեն:

Գիտենք թէ Օրէնքը լաւ է՝ երբ պէտք եղած ձեւով գործադրուի: Սակայն գիտենք նաեւ թէ օրէնքը արդարներուն համար դրուած չէ, այլ՝ անօրէններուն եւ անհնազանդներուն, ամբարիշտներուն եւ մեղաւորներուն, սրբութիւնները ոտնակոխ ընողներուն ու պիղծներուն, հայր եւ մայր անարգողներուն, մարդասպաններուն, պոռնկութիւն ընողներուն, արուագէտներուն, մարդ առեւանգողներուն, ստախօսներուն, սուտ երգում ընողներուն, եւ բոլոր այն արարքներուն համար, որոնք հակառակ են իմ տուած պարկեշտութեան պատուէրներու. պատուէրներու, որոնք համաձայն են երանելի Աստուծոյ փառքը պատմող Աւետարանին, որ ես հաւատարմօրէն քարոզեցի եփեսացիներուն:

**ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ
ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻ
(2.1-11)**

Յիսուսի Գալիլիա հասնելուն երրորդ օրը հարսանիք մը կար Կանա քաղաքին մէջ, եւ Յիսուսի մայրը հոն էր: Յիսուս եւ իր աշակերտներն ալ հրաւիրուած էին հարսանիքին:

Երբ գինին պակսեցաւ, Յիսուսի մայրը իրեն ըսաւ. «Գինի չունին»: «Մա՛յր, ինձի այս մասին ըսելու պէտք չունիս», պատասխանեց Յիսուս, «իմ ժամանակս տակաւին չէ հասած»: Սակայն իր մայրը ըսաւ սպասաւորներուն. «Ինչ որ ըսէ ձեզի, կատարեցէ՛ք»:

Հրեաներու մաքրուելու սովորութեան համաձայն հոն քարէ վեց կարասներ կային, որոնցմէ իւրաքանչիւրը ութսունէն

հարիւր լիդր կ'առնէր: Յիսուս ըսաւ սպասաւորներուն. «Կարասները ջուրով լեցուցէք»: Եւ սպասաւորները լեցուցին մինչեւ բերան: Յետոյ ըսաւ անոնց. «Հիմա առէ՛ք եւ մատակարարին տարէք»: Անոնք ալ տարին:

Մատակարարը համտեսեց գինիի փոխուած ջուրը, բայց չգիտցաւ թէ ուրկէ էր. թէեւ սպասաւորները, որոնք ջուրը լեցուցած էին, գիտէին: Այն ատեն մատակարարը փեսային ըսաւ. «Ամէն մարդ նախ ընտիր գինին կը հրամցնէ, իսկ երբ գինովնան, այն ատեն՝ հասարակը, մինչ դուն ընտիր գինին պահեր ես մինչեւ հիմա»:

Յիսուս իր այս առաջին հրաշքը կատարեց Գալիլիայի Կանա քաղաքին մէջ: Հոն ան իր փառքը յայտնեց, եւ աշակերտները հաւատացին իրեն:

ՏՆՕՐՀՆԷՔ

Տնօրհնէք փափաքող
ընտանիքները,
թող բարեհաճին դիմել
Տ. Գառնիկ Ա. Քհնյ. Գոյունեանի,
հեռաձայնելով
514 909 5203 թիւին:

ՀԻՒԱՆՊԵՐՈՒՄ ԱՅԾԵԼՈՒԹԻՒՄ

Բարեհաճեցէք հեռաձայնել
Արժ. Տ. Գառնիկ
Ա. Քհնյ. Գոյունեանի.
514 909 5203 թիւին:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԱՏԵԱՆ

ՁԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՄԻՆԵՐԸ
ՆԱԽՕՐՕՔ ԿԱՏԱՐԵՅԷՔ ԿՐՊՈՒԵԼՈՎ
ԵԿԵՂԵՅՈՅ :

Անդրադարձներ Եւ Խորհրդածույթիւններ

Չեկուցում Թիւ 3.- Տե՛ս Չեկուցում Թիւ 1-ը, Կիրակնօրեայ թերթիկի (ԿԹ) 22 Դեկտեմբեր 2024-ի համարին մէջ: Չեկուցում Թիւ 2-ը՝ ԿԹի 12 Յունուար 2025-ի համարին մէջ: Կը շարունակեմ ամփոփել Ս. Պատարագի մասին հինգ դասախօսութիւններով շարքը, որուն առաջինը տուած էի Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս Առաքեալներու տօնին օրը, երկրորդէն հինգերորդը՝ Ս. Յակոբ Մծբնացի Հայրապետի տօնին շաբթուան մէջ:

Եւ «պատարագ» Բառը:

Բառին ծագումը բանավէճի առարկայ եղած է. սեմական է, թե՛ հնդեւրոպական:

Բեւեռագէտ Կարապետ Պասմանեանի կարծիքով սեմական է: Ըստ իրեն, բառը մեր մէջ մտած է ասորերէնի ճամբով: Ասորերէնը (հասկնալ ասորալեզու կրօնական գրականութիւնը) շատ «մտաւոր սնունդ տուած է մեր Ոսկեդարեան մատենագիրներու: Եւ քրիստոնէութեան առաջին դարերուն մէջ՝ գրեթէ բոլորովին ասորոց եւ ասորերէնի ազդեցութեան տակ մնացած է մեր եկեղեցին»: Ուստի, զարմանալի չէ գտած, թէ ինչպէ՛ս մենք «պատարագ» բառը փոխ առած ենք «ուղղակի ասորերէնէ»: Այս հաստատումէն յետոյ, Պասմանեան ասորերէնի «փատիրա» գոյականը ցոյց տուած է իբր ծագումնաբառը հայերէնի «պատարագ»ին: Գրած է, թէ «փատիրա» կը նշանակէ «հաց անխմոր, բաղարջ»: Ապա թե՛ «ասոր բայական ձեւն ալ կը նշանակէ (...)”փշռել, ջարդել, ճաշել, նախաճաշել”»: Պասմանեան աւելցուցած է. «թէ մեր հայերէն “պատարագ” բառն ունի այս նշանակութիւններն՝ յայտնի է ամենուն. միայն “փշռել, ջարդել” իմաստներուն համար՝ աւելորդ չէ կարծեմ ցուցնել, թէ ճիշդ այս առումներով գործածուած է “Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի միջի մերում...” երգին

մէջ, որ ժամանակ քահանան նշխարքը կը “փշռէ”», («Պատարագ», Բիւրակն, 23 Յուլիս 1898, էջ 435-436: Ստորագրութիւն՝ Բեւեռագիր):

Հրայեայ Աճառեան Պասմանեանի բացատրութիւնը «շահաւետ եւ գեղեցիկ» համարած է: Ապա հետեւեալ նկատողութիւնը ըրած. «Երբ լեզուաբանն ուզէ բառի մը ծագումը քննել, նախ պիտի փնտռէ անոր նախնական նշանակութիւնը, եւ ասոր վրայ պիտի հիմնէ իր քննութիւնները: Արդ, “պատարագ” բառին այլեւայլ նշանակութիւններ իրարու հետ համեմատելով՝ կը տեսնենք, թէ նախնական նշանակութիւնը “նուէր, ընծայ” կրնայ լինել, եւ ոչ՝ ուրիշ բան: “Չոհ, մատաղ” նշանակութիւնը յառաջացած է ասկէ (...): Հաւանական է, որ “պատարագ” [բառը] լինի իրանեան փոխառութիւն, ինչպէս է նաեւ “նուէր” [բառը], որուն բնիկ հայ հոմանիշներն են “ընծայ” եւ “ձօն”: Այս ենթադրութիւնը հաստատելու համար՝ չունինք հաստատ կռուան, այսինքն՝ չկայ համապատասխան իրանեան ձեւը՝ որմէ մեր բառը փոխ առնուած է, բայց բառին երեւոյթը ինքնին ցոյց կու տայ զայս»: Եւ ցոյց տուած է, թէ պարսկերէնը ունի «փայթարագ» բառը, որ ենթադրած է, թէ եկած ըլլալու է զենդերէնի «փայթիրակայամի» բառէն, որ կը նշանակէ՝ ընծայեմ, նուիրեմ («Պատարագ» Բառի Մասին, Արարատ, Նոյեմբեր-Դեկտեմբեր, 1898, էջ 485-486):

ԳՔ
(Շարունակելի 3)





ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՆ ԿԱՆՉ ՄԸ ԱՊՈԹՔԱԵՐ ՃԷՆՈՒԲԵՆ

ՀԵՊԻՆԱԿ՝ ՀԷՆՐԻ ՆՈՒԸՆ
ԹՎԱՐԳԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ՝ ԿԱՐՕ ՄՐԿ. ՆՈՒՄՈՒՏԵԱՆՆԵՐ

ԱԲԵԼԻ ՄՕՏ

Քաղցր Տէր, թափուր գերեզմանին մօտ, հրեշտակը տեսնող կիները, երկիւղով եւ ուրախութեամբ հեռացան: Բայց, միեւնոյն ատեն, անոնք վախ զգացին: Այսօր, ես ալ այդ զգացի: Յարութեան այս օրերուն, ուրախութեամբ լի եմ, բայց տակաւին վախ,

անձկութիւն եւ հեռաւորութիւն կը զգամ: Ով Տէր, հարց կու տամ ինքզինքիս, որ պիտի ճանչնամ քեզ, այնպէս ինչպէս ճանչցան Մարիամ Մագթաղենացին, աշարկերտներդ, եւ Եմմաուսի ճամբորդները:

Միրտս կարո՞ղ է քեզ ճանչնալ: Իսկապէս ամբողջ ուշադրութիւնս քեզի տո՞ւած եմ երբ տարիներու ընթացքին հետս խօսած ես: Տեսնող աչքեր եւ լսող ականջներ ունի՞մ: Կը խնդրեմ, Տէր, ինձմէ մի՛ հրաժարիր, զիս մի՛ անտեսեր: Տոյց տուր ինձի սիրելի երեսդ ու լսելի դարձուր մխիթարիչ ձայնդ. ամէն ինչ տարբեր պիտի ըլլայ: Թոյլ մի՛ տար ինձի այնքան զբաղ ըլլալ աշխարհի գործերով, որ անգամ չնշմարեմ պատահիլը ճշմարտապէս իրական դէպքի մը, որ ճշմարտապէս իրական է:

Եկուր, Տէր, դէմքդ ցոյց տուր ինձի, եւ զիս միշտ քեզի աւելի մօտիկ առաջնորդէ: Ամէն:

(Շար. 30)



ՍՈՒՐԱ ՅԱԿՈՒ
Առաջնորդանիւս Մայր Եպիսկոպոս



ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋ

**Մանուկները Աստուծոյ
Նուիրելու Տօն**
Նախատօնակ

Հինգշաբթի, 13 Փետրուար 2025
Երեկոյեան ժամերգութիւն՝ ժամը 19.00-ին
ապա՝ մանուկներու նուիրում եւ մոմավառութիւն